

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/18/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898548
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9015898548.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu, JUDr. Pavla Farkaša, JUDr. Martina Piovarsyho a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného H. J. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 26. mája 2016 v Bratislave dovolanie obvineného H. J. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Tibora Timára proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2014, sp. zn. 2 To 9/2014, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného H. J. sa odmieta.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku rozsudkom z 26. mája 2014, sp. zn. PK - 2T 14/2013 uznal okrem iných obvineného H. J. za vinného v bode I.) zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., v bode II.) v skutku 3.) z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. v znení účinnom do 31. júla 2013 a v bode II.) v skutku 6.) z obzvlášť závažného zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Tr. zák., a to na skutkovom základe, že

I./) obvinený H. J. v postavení výkonnej zložky v priamej podriadenosti obvinenému E. S., v dobe najmenej od 25. marca 2011 do 15. novembra 2011, pôsobil v spoločenstve na pozícii výjazd a spôsobom uvedeným v bode II.) 3.) sa po telefonickom privolaní operatívne zúčastňoval na zásahoch výjazdu v pohostinských a reštauračných zariadeniach, ktoré spoločenstvu J. platili za ochranu, ďalej spôsobom uvedeným v bode II.) 6) zabezpečil a vykonal inštruktáž k zbrani používanej za účelom dosiahnutia cieľa, ktorý bol vytvorením spoločenstva J. sledovaný,

II. v bode 3.) (spolu s obvineným A. G. a C. V.) po predchádzajúcom slovnom konflikte, ktorý mal H. X. s P. T. v reštaurácii P. F. na ulici H. X. v R., okr. H., a potom, keď P. T. o tomto konflikte telefonicky upovedomil osobu, ktorej jeho manželka F. T. mesačne odovzdávala platbu za ochranu v prospech spoločenstva uvedeného v bode I, dňa 25.03.2011 obvinený A. G. telefonicky kontaktoval H. X. a dohodol si s ním stretnutie v tento deň na uvedenom

mieste; súčasne telefonicky zabezpečil na toto miesto príchod obvinených C. V., H. J., odsúdeného B. R., nar. XX. G. XXXX, a ďalších najmenej štyroch osôb pôsobiacich vo výjazde tohto spoločenstva, ktorí majú v tomto konaní procesné postavenie svedka, a nasledujúc v tento deň v čase po 18.00 h v blízkosti chodníka v priestore pri sklade reštaurácie P. F. obžalovaní spolu s ostatnými osobami slovné a fyzicky zaútočili na tam stojacich poškodených J. X., H. X., E. G. a K. F. tak, že obžalovaný A. G. spolu s ďalšou osobou silnou intenzitou udieral poškodeného J. X. do oblasti tváre a hlavy a po jeho páde na zem ho obvinený G. uderil teleskopickým obuškom do oblasti hlavy, pritom ho kopali do rôznych častí tela, čím mu spôsobili zranenia: ťažkú dvojnásobnú zlomeninu dolnej sánky s výrazným posunom úlomkov, zlomeninu nosových kostí, pohmoždenie hlavy a tváre a tržné rany na koreni nosa a hlave v temnej oblasti 6 cm, vyžadujúce si dobu liečenia 2 až 3 mesiace; poškodenú E. G. presne nezistená osoba chytila za krk, zvalila ju na zem a kopla do nej, pritom odhodila jej mobilný telefón, ktorým chcela poškodená privolať políciu, a v dôsledku toho vznikli poškodenej modriny na tele; obvinený C. V. spolu s ďalšou osobou dobehli utekajúceho poškodeného H. X., ktorý po údere do hlavy spadol na zem, kde bol kopaný do nôh a chrbta a obvineným V. bol pritom udieraný, v dôsledku čoho mal tržné rany na tele a modriny na rukách; počas tohto incidentu obvinený H. J. kričal na zamestnankyňu reštaurácie, že kam volá a na ostatných tam prítomných, či nevedia, kto je ich boss, kto ich platí; vzápätí potom obžalovaní spolu s ďalšími osobami, s ktorými prišli na miesto incidentu, nasadli do áut a odišli;

II.) v bode 6.) (spolu s obvineným E. S., A. G. a C.V.)

spoločne s ďalšou osobou z rozhodovacej a riadiacej zložky na 2. stupni v hierarchickej štruktúre spoločenstva uvedeného v bode I s pôsobnosťou v regióne V., P., Z., ktorý má v tomto konaní procesné postavenie svedka (ďalej len „osoba z rozhodovacej a riadiacej zložky“), po predchádzajúcich nezhodách s K. V. a po stretnutí obvinených A. G. C. Y. a osoby z rozhodovacej a riadiacej zložky s J. G., K. H. a ďalšími presne nezistenými osobami na F. H. v V., kde im J. G. na základe poverenia od svojho nadriadeného K. V. oznámil, že jeden z podnikateľov už nechce platiť za ochranu, v presne nezistenej dobe od začiatku roka 2010 do 29. marca 2010 na čerpacej stanici OMW na ulici H. G. v L., obvinený E. S. za prítomnosti obvineného A. G. a osoby z rozhodovacej a riadiacej zložky vydal pokyn na zabezpečenie výbuchu rodinného domu K. V. a na podpálenie jeho vozidla a vozidiel s ním sa stýkajúcich a spolupracujúcich osôb, a prikázal osobe z rozhodovacej a riadiacej zložky, aby si na to potrebné výbušniny obstaral od osoby majúcej v tomto konaní procesné postavenie svedka a aby všetky útoky boli vykonané naraz v jednom čase na znak, že tak konala skupina J.; následne v presne nezistený deň po vydaní uvedeného pokynu obvinený H. J. z podnetu osoby z rozhodovacej a riadiacej zložky a v súčinnosti s touto osobou v L. - Z. prevzal od osoby majúcej v tomto konaní procesné postavenie svedka najmenej dva kusy 200 gramových tritolových náložiek -S evr S 35/56, žltej farby, ktoré sú výbušninou z oblasti bizarných trhavín, a dva roznecovače typu Ča-Ro-Z 60, ktoré previezol na svojom vozidle zn. Volkswagen Touareg do L. - J., kde v ďalší presne nezistený deň na kanáli M. K. ukázal obvineným Y., G. a osobe z rozhodovacej a riadiacej zložky spôsob manipulácie s touto výbušninou, potom predmetné tritolové náložky a roznecovače odovzdal obvinenému C.V., ktorý uvedené veci počas presne nezistenej doby najmenej do doby ich použitia 30.03.2010 uschovával v priestore herne vedľa hotela C. na ulici Y. v V., odkiaľ ich vydal obvinenému A. G., pričom sa jednalo o prostriedky patriace medzi vojenský materiál, ktoré nepodliehajú povoľovaciemu konaniu, a výbušnina bola spôsobilá tlakovou vlnou a rozmetaním jej materiálu na živote a zdraví ohroziť nechránené osoby nachádzajúce sa do vzdialenosti 13 m od epicentra výbuchu.

Špecializovaný trestný súd obvinenému H. J. za to uložil podľa § 295 ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov. Na výkon trestu odňatia slobody obvineného zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia (§ 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák.). Zároveň mu podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil ochranný dohľad na dobu 2 (dva) roky. Podľa § 58 ods. 3 Tr. zák. účinného od 1. septembra 2011 v znení zákona č. 262/2011 Z.z. uložil obvinenému (ako aj iným obvineným) trest prepadnutia majetku.

Súčasne Špecializovaný trestný súd obvineného H. J. (okrem iných obvinených) podľa § 285 písm. a)

Tr. por. oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry“) zo 7. mája 2013, č. k. VII/1 Gv 221/11-885, a to pre skutok v bode 6.) obžalobou právne posúdeného ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 4 písm. b) Tr. zák., ktorý mal spáchať tým, že od doposiaľ presne nezisteného obdobia, minimálne od začiatku roka 2008 J. P. spolu s obv. H. J. vystupujúci pod označením „J.“ si od doposiaľ presne nezistenej osoby resp. osôb, neoprávnené pravidelne zadovážovali omamné a psychotropné látky, najmä metamfetamín a kokaín presne nezisteného množstva a koncentrácie za účelom ďalšej distribúcie, tieto prechovávali na rôznych miestach v Bratislave a v okolí a následne prostredníctvom ďalších, v štruktúre skupiny „J.“ nižšie postavených doposiaľ presne nestotožnených osôb ako aj ďalších osôb činných pre skupinu, ktorí im podliehali a plnili ich príkazy, tieto drogy ďalej distribuovali za cenu nimi určenú, pričom časť zisku z uvedenej trestnej činnosti spolu s peniazmi za „tzv. ochranu“, mesačne, vždy k piatemu dňu v mesiaci pravidelne odovzdávali E. S., ako v organizačnej štruktúre skupiny členovi najvyššie postavenému, ktorý výšku mesačnej platby určoval, pričom J. P. sa tejto trestnej činnosti dopúšťal do 13. apríla 2011, kedy bol na základe rozhodnutia Okresného súdu Bratislava IV vzatý do väzby a obv. H. J. sa tejto trestnej činnosti dopúšťal do 15. novembra 2010, kedy bol na základe rozhodnutia Okresného súdu Trnava vzatý do väzby, pričom metamfetamín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok a kokaín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny omamných látok,

preto, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený H. J. (ako aj iní obvinení a prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry) odvolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 26. novembra 2014, sp. zn. 2 To 9/2014, podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok. Vo vzťahu k obvinenému H. J. zrušil výrok o treste a spôsobe jeho výkonu. Obvinenému H. J. uložil podľa § 295 ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia. Odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry podľa § 319 Tr. por. zamietol, a to i vo vzťahu k obvinenému H. J..

Proti rozhodnutiu podal obvinený H. J. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Tibora Timára dovolanie. Dovolanie oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V dovolaní obvinený namietol porušenie zásady totožnosti skutku a obžalovacej zásady, pretože ustálený skutok v bode I.) rozsudku je odlišný od skutku uvedenom v bode I.) obžaloby. Súd ustálil členstvo obvineného a jeho činnosť pre zločineckú skupinu prostredníctvom skutkov II. 3.) a II. 6.) (obvinený v postavení výkonnej zložky v priamej podriadenosti E. S., na pozícii výjazd, sa zúčastňoval spôsobom uvedeným v bode II. 3.) na zásahoch v pohostinských a reštauračných zariadeniach a spôsobom uvedeným v bode II. 6.) zabezpečil a vykonal inštruktáž k zbrani používanej za účelom dosiahnutia cieľa), čím založili previazanosť skutkov. Podľa obžaloby sa obvinenému kládlo za vinu, že bol zaradený ako vyššie postavený člen zločineckej skupiny, ktorý odovzdával zisk E. S. z drogovej trestnej činnosti a zabezpečoval zbrane. V tejto súvislosti uviedol, že právna kvalifikácia nie je východiskom pre možnosť podstatnej zmeny skutkových záverov v rozsudku oproti záverom uvedeným v obžalobe. Nie je prípustné, aby v rozsudku bola inak a z iných skutkových okolností vymedzená účasť obvineného ako v obžalobe.

Zároveň bolo porušené jeho právo na obhajobu, keďže obvinený sa bránil voči drogovej trestnej činnosti, prostredníctvom ktorej bolo preukazované jeho členstvo v skupine a uznaný bol za spáchanie verbálneho výtržníctva, keď mal ako člen výjazdu zasahovať aj v iných zariadeniach, v ktorých platili skupine za ochranu.

Právo na obhajobu bolo porušené aj nedôvodným odmietnutím vykonania dôkazu, a to listinného dôkazu v podobe rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku v trestnej veci B. R., ktorým bola schválená dohoda o vine a treste. Z rozsudku je zrejmé, že B. R. bol právoplatne odsúdený za ten istý skutok (trestný čin výtržníctva) ako obvinený, pretože B. R. bol svedkami spoznaný ako najvyššia osoba v koženom oblečení, pričom takýto dôkazný záver bol súdmi použitý aj u obvineného vo vzťahu k ustáleniu jeho viny a účasti na tomto skutku. Keďže za skutok v bode II.) 3.) bol uznaný vinným B. R., nemôže byť vina obvineného previazaná cez ten istý skutok na preukázanie členstva obvineného v skupine. Obhajoba taktiež navrhla vykonať ako dôkaz kamerový záznam z rozhodného času, keď sa mal stať skutok, na ktorom je zachytený obvinený na inom mieste v rovnakom čase a v inom oblečení. Malo sa jednať o záznam z iného miesta v L., ktorý je súčasťou iného trestného spisu na Špecializovanom trestnom súde. Súdy dôkaz nevykonali a súd prvého stupňa ani nerozhodol, z akého dôvodu ho nevykoná. Odvolací súd k danému záznamu uviedol, že bol cestou kriminálnej polície vyhodnotený ako nepoužiteľný. Avšak nejde o totožný záznam, ktorý žiadala vykonať obhajoba. Nepoužiteľným záznamom je záznam z bezpečnostnej kamery z okolia incidentu.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. namietol zákonnosť a vyhodnotenie dôkazu v podobe údajov a záverov vyplývajúcich najmä zo znaleckých posudkov z odboru elektrotechnika, odvetvie výpočtová technika, keď údaje boli znaleckým dokazovaním ustálené z telefónov s operačným systémom Android. Dôkazmi boli údaje v podobe telefonických kontaktov uložených v operačnom systéme Android (konkretizácia telefónneho čísla k osobám obvinených) a údaje o uskutočnených telefonických rozhovoroch alebo správach v tzv. kontaktovaniach. Súd námietky obhajoby vyhodnotil tak, že telefóny ako zdroj uvedených dôkazov, boli pre účely trestného konania zabezpečené od obvinených postupom podľa § 89 ods. 1 a nasl. Tr. por. (vydaním vecí), a teda ide o zákonnú formu, ktorá je prípustná, a nie je potrebný príkaz a postup podľa § 90 Tr. por. (uchovanie a vydanie počítačových údajov). Podľa obvineného mobilné telefóny obsahovali počítačové systémy, nakoľko išlo o Androidy a údaje v nich boli uložené a spracované prostredníctvom operačného systému, teda v rovnakom systéme ako používajú počítače, čo potvrdili aj výsluchy znalcov. Argument odvolacieho súdu o nemožnosti stotožnenia mobilného telefónu s počítačom je podľa obvineného bezpredmetný. Pre zdroj dôkazu je potrebné odlíšiť telefón s operačným systémom a bez neho. Pri mobiloch s operačným systémom je nutné postupovať podľa § 90 ods. 1 písm. e) Tr. por. Takýto postup v konaní dodržaný nebol, a to ani v čase, keď už vyšetrovateľ disponoval mobilmi s operačným systémom na základe ich vydania. Ustanovenie § 89 Tr. por. nie je všeobecným ustanovením, ktoré nahrádza postup podľa § 90 Tr. por. Ani postup podľa § 89 Tr. por. nebol vykonaný zákonným spôsobom, pretože obvinené osoby boli vyzvané na vydanie vecí (telefónov a iné) pod hrozbou poriadkovej pokuty, čím bola porušená zásada zákazu seba obviňovania. Súčasne neboli poučené o práve odmietnuť vypovedať, ktoré sa vzťahuje aj na právo nevydať vec.

Súd považoval za dôkaz i údaje z telefónov v podobe realizovaných vzájomných volaní a SMS správ, t. j. prevádzkových údajov o uskutočnenej telekomunikačnej činnosti medzi obvinenými. Vo vzťahu k takýmto údajom je potrebný postup podľa § 116 Tr. por. s poukazom na zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách. Uvedený postup nie je možné obchádzať prostredníctvom ustanovenia § 89 Tr. por., preto obvinený považoval takto získané údaje za nezákonné a nepoužiteľné.

Obvinený taktiež namietol nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť časti výroku o vine, keď výrok o vine odporuje odôvodneniu rozsudku súdu prvého stupňa. Skutkový záver o postavení obvineného ako výkonnej zložky v priamej podriadenosti E. S. je v rozpore s horizontálnou a vertikálnou hierarchiou a štruktúrou, ustálenou súdom na iných miestach rozsudku, kde súd pozíciu „výjazd“ nezaraďuje do priamej podriadenosti E. S..

Výkonanými dôkazmi nebolo preukázané členstvo obvineného v skupine, ani že by predstavoval výkonnú zložku v priamej podriadenosti E. S. na pozícii výjazdu. Súd ako hraničný dátum, od ktorého mal preukázané, že obvinený bol v priamej podriadenosti ako výkonná zložka, uvádzal deň 25. marec 2011, kedy malo prísť k spáchaniu skutku v bode II.) 3.) rozsudku. Z výrokov rozsudku nevyplývajú žiadne zásahy výjazdu, v ktorých by bol obvinený činný, resp. členom výjazdu. Svedok Y. H. neuviedol skutočnosti, ktoré by preukazovali členstvo obvineného vo výjazde, naopak sa vyjadril, že obvinený nemal na starosti žiadny región a nebol ničím poverený osobne ani sprostredkovane od E. S.. Keďže súdy v tejto časti rozhodnutia neodôvodnili, mal za to, že je možné uplatniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Dovolaciemu súdu navrhol, aby vyslovil, že rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 26. mája 2014, sp. zn. PK-2T 14/2013 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2014, sp. zn. 2 To 9/2014 a konaním, ktoré im predchádzali, bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 1, ods. 10, ods. 15 Tr. por. v spojení s ustanovením § 119 ods. 2 Tr. por., § 90 Tr. por., § 237 a nas. Tr. por. a § 278 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. Napadnuté rozsudky zrušil ako nezákonné, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, súdu prvého stupňa prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Súčasne rozhodol o väzbe obvineného tak, že ho nevezme do väzby, nakoľko nie sú prítomné dôvody väzby.

Dovolanie obvineného bolo zaslané všetkým stranám v konaní. Títo sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným H. J. prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b), § 373 Tr. por., na Špecializovanom trestnom súde, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote. Dovolanie obvineného však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale aj v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistení pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby podliehajúce všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „právo na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného : - právo obhajovať sa osobne,

- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu alebo

- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie súdov nižšieho stupňa dovolací súd v konaní nezistil, nakoľko obvinený H. J. bol počas celého konania zastúpený obhajcom JUDr. Tiborom Timárom, resp. JUDr. Miroslavom Zobkom, a teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom, ktorá skutočnosť už sama osebe znamená nenaplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu uviedol v písomných dôvodoch dovolania obvinený.

Pokiaľ ide o namietaný skutok, totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná totožnosť konania páchatel'a alebo následku jeho protiprávnej činnosti aspoň čiastočne, pričom na ňu nemajú vplyv ani zmeny v jednotlivých okolnostiach, ktoré skutok individualizujú, napríklad čas, miesto, spôsob jeho vykonania. Skutok je teda možné počas konania upravovať, a to v závislosti od vykonaných dôkazov a získaných poznatkov o relevantných skutočnostiach, nemôže sa však meniť jeho podstata daná účasťou obvineného na určitej udalosti, z ktorej vzišiel škodlivý následok.

Obžaloba kládla obvinenému H. J. za vinu, že ako člen skupiny na strednej úrovni hierarchie, priamo podliehajúci E. S., tomuto odovzdával časť zisku získaného trestnou činnosťou páchanou v L. a na B., ako aj spolu s inými zabezpečoval zbrane a nástražné výbušné systémy za účelom ich použitia pri páchaní trestnej činnosti členmi skupiny, pričom jednotlivé konania obvineného boli opísané v skutkoch pod bodmi 3), 6) a 10). V bode I obžaloby pritom v súvislosti s obvineným nebolo uvádzané páchanie drogovej trestnej činnosti, ako tvrdí obvinený. Drogová trestná činnosť sa obvinenému kládla za vinu až v bode 6/ obžaloby.

Napriek tomu, že súd prvého stupňa upravil skutok v bode I.), keď špecifikoval členstvo obvineného v zločineckej skupine cez skutky v bodoch II.) 3.) a II.) 6.) rozsudku, totožnosť skutku zostala zachovaná. Obvinený bol uznaný vinným v bode I.) rozsudku zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. z dôvodu členstva v zločineckej skupine a činnosti pre ňu. Činnosťou pre zločineckú skupinu sa pritom v zmysle § 125 ods. 5 Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku považuje úmyselná účasť v takej skupine alebo iné úmyselné konanie na účel zachovania existencie takej skupiny, alebo spáchania zločinov, trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 Tr. zák., niektorý z trestných činov korupcie podľa ôsmej hlavy tretieho dielu osobitnej časti Trestného zákona na účely priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej výhody. Konanie obvineného teda spočívalo v rôznej činnosti pre zločineckú skupinu, pričom následok v podobe dosiahnutia cieľa sledovaného skupinou (páchanie trestnej činnosti) zostal zachovaný.

Rovnako je v rozpore so skutočnosťou tvrdenie obvineného o porušení práva na obhajobu z dôvodu, že členstvo v skupine sa mu pripisovalo cez drogovú trestnú činnosť a odsúdený bol za spáchanie verbálneho výtržníctva. Ako dovolací súd uvádza vyššie, obvinenému sa obžalobou kládlo za vinu páchanie rôznej trestnej činnosti pre zločineckú skupinu. Zároveň bol obžalovaný aj z prečinu výtržníctva a obzvlášť závažného zločinu ublíženia na zdraví (v tejto časti súd prvého stupňa vypustil právnu kvalifikáciu, pretože konanie obvineného nemalo znaky fyzického útoku) za skutok v bode 2.) obžaloby (bitka pred podnikom P. F.). V tejto súvislosti mal obvinený možnosť uplatniť svoje obhajobné práva v plnom rozsahu.

Skutočnosť, že súdy nižšieho stupňa nevykonali dôkazy podľa návrhu obvineného (listinný dôkaz v podobe rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku v trestnej veci B. R. a kamerový záznam zachytávajúci obvineného H. J. na inom mieste v inom oblečení), sama osebe bez ďalšieho neznamená porušenie práva obvineného na obhajobu, hlavne v situácii, keď súdy považovali skutkový stav za dostatočne preukázaný. Je plne v kompetencii súdu, aby sám rozhodol v okolnostiach prípadu, ktoré dôkazy na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, vykoná, bez ohľadu na to, ktorá zo strán konania ich navrhla. Súd prvého stupňa mal pritom dostatočným spôsobom preukázané, že osobou oblečenou v tmavom koženom dlhom kabáte nebol odsúdený B. R., ale práve obvinený H. J., ktorý nenosil rovnaké oblečenie ako ostatní členovia skupiny, t.j. oblečenie vojenského typu, ale kožené odevy. Nad rámec uvedeného považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že z rozhodnutia založeného v spise vyplýva, že B. R. bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 16. augusta 2013, sp. zn. PK-2T 33/2013, odsúdený okrem iného za skutok pred podnikom P. F. (rovnako ako obvinený H. J.), keď sa pridal k bitke poškodených H. X., J. X. a E. G. /č. l. 10675-10680/. Podľa skutkovej vety uvedeného rozsudku však na poškodených kričali „či nevedia, kto je ich šéf“ viaceré osoby. Preto námietka obvineného, že nemohol spáchať trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený B. R., je irelevantná.

Dovolací súd k tejto časti dovolania uzatvára, že postupom súdu prvého stupňa nedošlo u obvineného H. J. k porušeniu práva na obhajobu zásadným spôsobom, a preto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nebol naplnený.

K dovolacej námietke v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Obvineným namietaná nezákonnosť znaleckých posudkov týkajúcich sa mobilných telefónov vydaných obvinenými podľa § 89 Tr. por. nie je relevantná. Obvinený H. J. dobrovoľne vydal svoj mobilný telefón zn. Samsung B2100 na základe výzvy vyšetrovateľa Policajného zboru po poučení podľa § 89 ods. 1 Tr. por. a poučení o možnosti odňatia veci alebo uloženia poriadkovej pokuty v zmysle § 70 ods. 1 Tr. por., pričom zároveň uviedol, že dobrovoľne sprístupňuje obsah uvedenej bezpečnostnej schránky. V zmysle ustanovenia § 89 ods. 1 Tr. por. je potrebné upozorniť toho, voči komu výzva smeruje, na odňatie veci v prípade jej nevydania, ako aj iných následkov nevyhovenia výzve. Trestný poriadok nešpecifikuje pojem „iné následky“. Inými následkami preto môže byť aj uloženie poriadkovej pokuty, ktorá predstavuje sankciu okrem iného aj za neuposlušnosť výzvy. Podmieňovanie vydania veci hrozbou poriadkovej pokuty teda nespôsobuje porušenie zásady zákazu sebaobviňovania. Opačný prístup by v

konečnom dôsledku znamenal neaplikovateľnosť ustanovenia § 89 ods. 1 Tr. por. vo vzťahu k obvineným, ktorí majú vec dôležitú pre trestné konanie, ktorú je potrebné zaistiť, a ktorí ju dobrovoľne nevydajú. Rovnako poučenie o práve odmietnuť vypovedať by nemalo vplyv na možnosť orgánov činných v trestnom konaní následne vec odňať.

Pokiaľ ide o samotný znalecký posudok č. 16/2012, vypracovaný na základe uznesenia Prezídia Policajného zboru, úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, z 2. decembra 2011, ČVS: PPZ-365/BOK-ZA-2011, tento vo vzťahu k obvinenému H. J. obsahoval len zoznam kontaktov uložených v mobilnom telefóne v podobe mena, prípadne prezývky a telefónneho čísla. Žiadna komunikácia s ostatnými obvinenými zistená nebola. Súčasťou predmetného mobilného telefónu nebol operačný systém Android, ktorý obsahovali len mobilné telefóny svedka O. a obvineného V. L.. Z mobilných telefónov svedkov a ostatných obvinených boli zistené kontakty, prípadne výpisy hovorov alebo sms správ, ktoré sa však netýkali obvineného H. J., preto sa dovolací súd bližšie nezaoberal otázkou, či išlo o počítačové údaje a bol potrebný príkaz v zmysle § 90 Tr. por. K námietke obvineného je nutné uviesť, že samotný súd prvého stupňa pri ustálení viny a začlenení obvineného do zločineckej skupiny vychádzal predovšetkým z výpovede svedka Y. H.. Na znalecké posudky prihliadol iba podporne, avšak nie vo vzťahu k obvinenému H. J..

Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. nebol daný.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Dovolanie z dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod. i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových

zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Na úvod argumentácie dovolací súd pripomína, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obvineným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných procesnými stranami konania.

Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo obvineného na spravodlivý proces.

V predmetnom konaní súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia uviedol dôvody zaradenia obvineného H. J. ako člena zločineckej skupiny na výkonnej pozícii výjazdu, a to na základe vyjadrenia svedka Y. H., že obvineného zavolať na riešenie konfliktu pred podnikom P. F. spolu s ďalšími osobami ako výjazd /str. 88 rozsudku/. Vychádzajúc z tohto dôkazu, ako aj z vyjadrenia svedka Y. H., že obvinený H. J. bol samostatným členom zodpovedajúcim sa E. S., ku ktorému mal prístup, súd obvineného súčasne začlenil do výkonnej zložky v priamej podriadenosti E. S. /str. 63 rozsudku/. Nie je teda v súlade so skutočnosťou tvrdenie obvineného o nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

V nadväznosti na to dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že súd prvého stupňa dospel k uvedeným záverom na základe vyhodnotenia zákonne vykonaných dôkazov, ktoré dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať. Dovolací súd by bol oprávnený len na prípadné preskúmanie zákonnosti dôkazov, ktoré však v dovolacom konaní vo vzťahu k začleneniu obvineného do zločineckej skupiny namietané neboli. V takom prípade je dovolací súd viazaný skutkovým zistením a hodnotením dôkazov súdmi nižšieho stupňa.

Nakoľko obvinený predovšetkým namietal skutkové okolnosti a nesprávne vyhodnotenie dôkazov, pričom dovolacím súdom nebolo zistené, že by skutok mal byť inak právne kvalifikovaný, skutok nie je trestným činom alebo rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. naplnený nebol.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného H. J. podľa § 382 písm. c.) Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.